
Examenul național de bacalaureat 2025

Proba E. c)

ISTORIE

Simulare județeană

Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu. • Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „În România, Partidul Comunist a luat inițiativele menite să reducă țara la starea de obediență față de Uniunea Sovietică. [...] Primul pas era înregimentarea României în blocul sovietic. [...] Al doilea pas către totalitarism a fost consolidarea partidului unic de masă. [...] Un al treilea pas în impunerea modelului totalitar sovietic în România a fost adoptarea Constituției Republicii Populare Române în aprilie 1948 și introducerea sistemului judecătoresc de sorginte sovietică. Constituția prelua tiparele constituției sovietice din 1936. Parlamentul, numit Marea Adunare Națională, avea o singură cameră [...]. Un Prezidiu, compus dintr-un președinte, un secretar și 17 membri, acționa în numele Adunării când aceasta nu se afla în sesiune, ceea ce se întâmpla destul de des, în timp ce Consiliul de Miniștri era organismul executiv suprem. Toate acestea se aflau, desigur, supuse autorității Partidului Comunist. Erau prevăzute garanții pe cât de multe, pe atât de lipsite de conținut, în privința libertăților civile, după cum o dovedește articolul 32: «Cetățenii au dreptul de asociere și organizare dacă scopurile urmărite nu sunt îndreptate împotriva ordinii democratice, stabilite prin Constituție». Această ordine democratică a fost definită de Partidul Comunist [...]» (*M.Bărbulescu, D.Deletant, K.Hitchins, Ș.Papacostea, P.Teodor, Istoria României*)

B. „Guvernul condus de P. Groza [...] a dat o atenție primordială industriei. El a urmat îndeaproape principiile și strategia schițate de Gheorghiu-Dej la Conferința Națională a Partidului Comunist din octombrie 1945. A condiționat direct atât refacerea economică a țării, cât și progresul ei [...] de capacitatea sa de a se industrializa cât mai rapid posibil. De asemenea, el a atribuit statului rolul decisiv în acest proces [...], și, ca urmare, statul ar fi fost acela care ar fi alocat materiile prime, ar fi reglementat vânzarea și prețurile mărfurilor și ar fi controlat investiția de capital. Până în toamna anului 1945, guvernul Groza stabilise primatul statului în industrie, printr-o serie de decrete-lege, ce reglementau domeniile căilor ferate, producției miniere și petroliere, precum și prețurile și salariile. Această activitate legislativă s-a intensificat în 1946, pe măsură ce Partidul Comunist și-a extins influența în întreaga economie. Controlul exercitat de acesta asupra problemelor economice și financiare era practic total, când, la 1 decembrie 1946, Gheorghiu-Dej, secretarul general al partidului, și-a asumat conducerea nou creatului Minister al Economiei Naționale, atotputernicul organism de planificare și coordonare, a cărui funcție principală era mobilizarea întregilor resurse ale țării pentru îndeplinirea politicii economice comuniste.” (*K. Hitchins, România 1866-1947*).

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți formațiunea politică, precizată în sursa **B**.

2 puncte

2. Precizați, din sursa **A**, o informație referitoare la „libertățile civile”. **2 puncte**
3. Menționați o instituție de stat la care se referă sursa **A**, respectiv un lider politic din sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că în România este impus modelul totalitar sovietic. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). **7 puncte**
6. Prezentați două practici politice totalitare utilizate în Europa, în prima jumătate a secolului al XX-lea. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între două ideologii totalitare specifice Europei occidentale, în secolul al XXI-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Primul Război Mondial este evenimentul care anunță schimbarea hărții politice a continentului european. [...] Atenția lumii politice se concentrează asupra războiului izbucnit în Europa și a atitudinii României. Un Consiliu de Coroană este convocat, la 21 iulie/3 august 1914 la Sinaia. [...] La fel ca Italia, România își declară neutralitatea (cu excepția regelui Carol I și a lui P. P. Carp, toți ceilalți 18 participanți au optat pentru această soluție). [...] Neutralitatea nu putea fi, și de fapt nici n-a fost, decât o perioadă de pregătire de război. [...] Asemenea Italiei și Bulgariei, România devine obiectul presiunilor celor două tabere beligerante. Cum români se găseau și în Rusia, nu numai în Austro-Ungaria, diplomațiile ambelor părți au ce oferi. Puterile Centrale promit Basarabia, un statut special pentru românii transilvăneni [...], promit chiar și Bucovina. Antanta promite toate teritoriile locuite de români în Austro-Ungaria. Purtătorii de cuvânt ai beligeranților sunt Rusia și, de cealaltă parte, Germania. Aceasta din urmă își pune multe speranțe în regele Carol I [...]. Dar la 27 septembrie/10 octombrie 1914 regele Carol I moare, după o domnie de 48 de ani. [...] Urmaș la domnie vine Ferdinand I, nepotul lui Carol I. [...] Cu schimbarea la domnie nu se schimbă și atitudinea politică externă. Neutralitatea este reconfirmată. Doar că Puterile Centrale pierd în România un potențial aliat, iar Antanta poate spera, cu mai mult temei, că România va lua armele de partea sa. [...] Opinia publică din țară, animată de Liga pentru unitatea politică a tuturor românilor [...], de Acțiunea Națională și Federația Unionistă, de o presă extrem de activă și neobosită, de numeroasele demonstrații [...] de discursurile unor oameni politici și ale unor intelectuali (Nicolae Filipescu, Take Ionescu, Octavian Goga, refugiat din Transilvania, Nicolae Iorga, Nicolae Titulescu ș.a.), se pronunța foarte categoric pro-Transilvania.” (*I. Bulei, O istorie a românilor*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un spațiu istoric precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați evenimentul militar, respectiv o mare putere, la care se referă sursa dată. **6 puncte**

4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la Consiliul de Coroană. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la marile alianțe, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia o practică politică utilizată în România, în deceniul trei din secolul al XX-lea, a contribuit la evoluția statului român. *(Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.)* **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Elaborați în aproximativ două pagini un eseu despre „**Formarea statelor medievale românești**”, având în vedere:

- menționarea a două formațiuni prestatale românești situate la sud și/sau la est de Carpați atestate în sec XI-XIII și precizarea a două izvoare istorice care le atestă;
- menționarea a două premise interne/externe în procesul de constituire a statelor medievale românești extracarpatică și a unui fapt istoric referitor la contribuția românilor din Transilvania la întemeierea Țării Românești și Moldovei;
- prezentarea câte unui fapt istoric desfășurat în procesul de constituire a Țării Românești ,respectiv, Moldovei și menționarea unei deosebiri în procesul de constituire a celor doua state romanesti;
- formularea unui punct de vedere referitor la evoluția voievodatului Transilvaniei în Evul mediu și susținerea acestuia printr-un argument istoric;

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argument istorice** (coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.